

Detektor úniku plynu testo přístroj pro kontrolu plynových rozvodů

Návod k obsluze

2 Obecná upozornění

Obecná upozornění

Přečtěte si pozorně tento dokument a vyzkoušejte si funkci přístroje dříve než jej použijete v praxi. Uložte tento návod k obsluze tak, abyste se do něj v případě potřeby mohli vždy podívat.

Symbody

Symbol	Význam	Poznámka
 Nebezpečí!	Popis symbolu: Nebezpečí! Pokud nastane popsáný případ, hrozí nebezpečí života.	Pozorně si varování přečtěte a pečlivě dbejte popsáných upozornění!
 Varování!	Popis symbolu: Varování! Pokud nastane popsáný případ, hrozí nebezpečí zranění.	Pozorně si varování přečtěte a pečlivě dbejte popsáných upozornění!
 Pozor!	Popis symbolu: Pozor! Pokud nastane popsáný případ, hrozí nebezpečí lehkých zranění nebo poškození přístroje a zařízení.	Pozorně si varování přečtěte a pečlivě dbejte popsáných upozornění!
	Důležitá poznámka.	Dbejte zvýšené pozornosti.
Text	Zobrazený text na displeji	-

Definice a jednotky

ppm = miliontina (parts per million):

- Obvyklá jednotka pro popis koncentrace plynu. 1ppm odpovídá 1cm³ plynu v 1m³ vzduchu. 1ppm = 0,0001 obj.%, 1 000ppm = 0,1 obj.%.

Dolní hranice výbušnosti (UEG):

Hořlavé plyny mají při určité koncentraci ve vzduchu bod, kdy v případě vznícení hoří výbušně. V závislosti na druhu plynu nastává tento zvláště nebezpečný případ hoření při různých koncentracích. Např. metan má dolní hranici výbušnosti mezi 4,0-4,4 obj.% (= 40 000 až 44 000ppm).

Obsah

	Obecná upozornění	2
	Obsah	3
A.	Bezpečnostní upozornění	5
B.	Použití	6
C.	Popis přístroje	7
C.1	Přehled	7
C.2	Displej a tlačítka	7
C.2.1	LED diody	7
C.2.2	Displej	8
C.2.3	Klávesnice	8
C.3	Napájení	8
D.	Uvedení do provozu	9
E.	Obsluha	9
E.1	Nabíjení akumulátoru	9
E.2	Uzavření senzoru	10
E.3	Zapnutí přístroje	10
E.4	Konfigurace přístroje	11
E.4.1	Vypnutí a zapnutí akustického varování	11
E.4.2	Vypnutí a zapnutí podsvětlení displeje	11
E.4.3	Zobrazení nastaveného druhu plynu	11
E.4.4	Vypnutí a zapnutí relativního zobrazení	11
E.5	Vypnutí přístroje	12
E.6	Justáž/kalibrace přístroje	12
G.	Použití přístroje	13
I.	Servis a údržba	14
I.1	Čištění přístroje	14
I.2	Roční kontrola	14

4 **Obsah**

J.	Otázky a odpovědi	14
K.	Technická data	15
K.1	Normy a zkoušky	15
K.2	Rozsahy a přesnosti	15
K.3	Ostatní technická data	15

A. Bezpečnostní upozornění

Předcházejte úrazům elektrickým proudem:

- ▶ Nikdy přístrojem ani sondami neměřte na, ani v těsné blízkosti součástí pod napětím, pokud není k takovému měření výslovně určen!
- ▶ Pro síťový provoz používejte originální síťový zdroj.
- ▶ Poškozené kabely nechte neprodleně odborně opravit.

Chraňte měřicí přístroj:

- ▶ Neskladujte přístroj v jedné místnosti s rozpouštědly (např. aceton).

Bezpečnost přístroje:

- ▶ Provozujte přístroj pouze v rozsazích udaných v popisu technických dat.
- ▶ Provozujte přístroj pouze pro měření, pro která je určen.
- ▶ Nepoužívejte násilí!
- ▶ Přístroj otevírejte pouze pokud je to popsáno v tomto návodu a podle zde popsaného postupu.

Chraňte životní prostředí:

- ▶ Použité akumulátory a vybité baterie odkládejte na místa k tomu určená.
- ▶ Až přístroj doslouží, zašlete nám jej zpět, postaráme se o jeho ekologickou likvidaci.

B. Použití

Tato kapitola popisuje oblasti použití, pro které je přístroj určen.

Detektor plynu testo je kontrolní přístroj pro krátkodobou detekci úniku plynu. Vícerozsahový senzor může podle volby měřit přítomnost metanu (CH_4), propanu (C_3H_8) nebo vodíku (H_2) v okolním vzduchu v rozsahu od několika ppm až do dolní hranice výbušnosti jednotlivých plynů (UEG).

Oblastí použití je kontrola přítomnosti plynu v místnostech a odhalování netěsných míst plynových rozvodů a zařízení. Přístroj je koncipován pro použití odborným personálem.

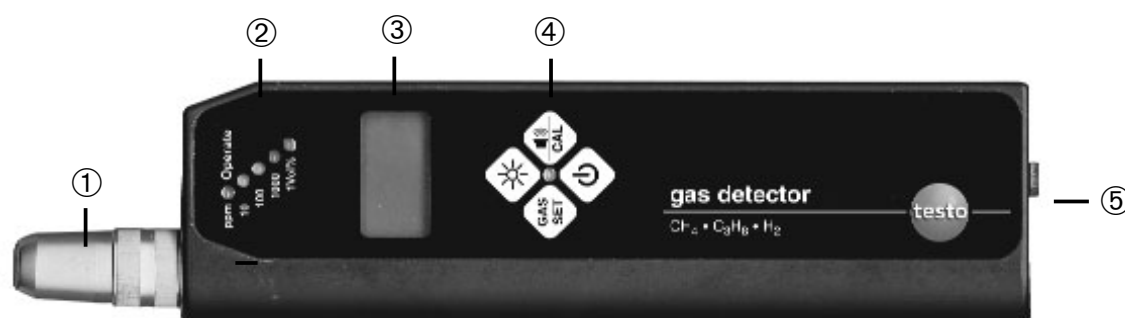

- **Nepoužívejte detektor plynu testo jako kontrolní přístroj pro osobní bezpečnost! Detektor plynu testo není ochranná pomůcka!**

C. Popis přístroje

Tato kapitola podává přehled o jednotlivých součástech výrobku.

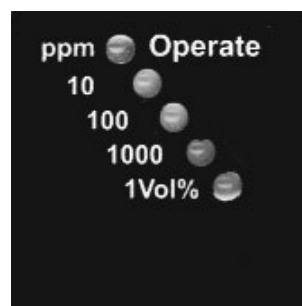
C.1 Přehled

- ① krytka senzoru
- ② LED dioda „Operate (provozní)”, LED diody „naměřená koncentrace”
- ③ displej
- ④ klávesnice, LED dioda „podsvícení displeje”
- ⑤ konektor pro nabíjení, LED dioda „kontrola nabíjení”

C.2 Displej a tlačítka

C.2.1 LED diody

LED dioda „Operate (provozní)” bliká během fáze žhavení. Pokud je senzor dostatečně nažhaven, dioda začne svítit nepřerušovaně.

LED diody „naměřená koncentrace” (10, 100 a 1000 ppm a 1obj.%) svítí, pokud koncentrace plynu dosáhne odpovídající hodnoty, příp. ji přesáhne.

LED dioda „podsvícení displeje” svítí, pokud je zapnuto podsvícení displeje.

LED dioda „kontrola nabíjení” svítí, pokud je připojena nabíječka.

C.2.2 Displej

Numerické zobrazení koncentrace

Koncentrace se zobrazují v následujících jednotkách:

Koncentrace	Jednotka
0...999 ppm (0...0,09 obj.%)	ppm
≥1000 ppm (≥0,1 obj.%)	obj.%

Grafické zobrazení

Při koncentraci $\geq 0,1$ obj.% se začne vedle numerického vyjádření zobrazovat naměřená hodnota také graficky. Škálování je od 0,1 obj.% (1 zobrazený segment) až k dolní hranici výbušnosti (zobrazeny všechny segmenty).

Během fáze žhavení a justáže zobrazuje tento diagram průběh žhavení nebo justáže.

Akustická signalizace koncentrace

Pokud je zapnuta akustická signalizace koncentrace (frekvence pípání závislá na koncentraci), je na displeji zobrazen symbol .

Životnost akumulátorů

Pokud kapacita akumulátoru je nižší než na 15 min měření, zobrazí se na displeji symbol a LED dioda „Operate (provozní)” začne blikat.

C.2.3 Klávesnice

Tlačítko	podržet, dokud se neozve 1 pípnutí:	podržet, dokud se neozvou 2 pípnutí:
	zapnutí/vypnutí přístroje	-
	zobrazení nastaveného plynu (plyn se volí během žhavení)	zapnutí/ vypnutí „relativního zobrazení”
	zapnutí/vypnutí automatické signalizace koncentrace	ve fázi žhavení: otevření módu
	zapnutí/vypnutí podsvětlení displeje	-

C.3 Napájení

Napájení zajišťuje pevně vestavěný akumulátor. Síťový zdroj slouží k nabíjení vestavěného akumulátoru. Není možný provoz přístroje na síťový zdroj a nabíjení akumulátoru při provozu. Pokud je akumulátor vadný, odešlete přístroj k jeho výměně do autorizovaného servisu.

D. Uvedení do provozu

Tato kapitoly popisuje úkony, které je nutné provést při uvedení přístroje do provozu.

- Před prvním použitím je potřeba plně nabít akumulátor (viz. Nabíjení akumulátoru, na této straně).
- Přístroj je připraven k provozu.

E. Obsluha

Tato kapitoly popisuje úkony, které je nutné při používání přístroje provádět opakovaně.

! Přečtěte si tuto kapitolu pozorně. Pro další kapitoly bude předpokládána její znalost.

E.1 Nabíjení akumulátoru

Akumulátor je možné nabíjet při teplotách $\pm 0...+45^{\circ}\text{C}$.

Pro maximální dobu životnosti akumulátoru by měl být akumulátor před nabíjením plně vybit. Pro nabíjení používejte pouze originální síťový zdroj, který je součástí dodávky.

Přístroj musí být vypnutý.

- 1 Konektor nabíječky připojte do přístroje.
- 2 Nabíječku připojte do elektrické sítě.
- Pokud připojíte nabíječku, rozsvítí se LED dioda „Kontrola nabíjení“. Nabíjení začne automaticky (trvání: 12-14h).
- 3 Po 12-14h odpojte přístroj od sítě.

E.2 Připojení krytky senzoru

! Krytka senzoru a detektor úniku plynu jsou z výroby justovány dohromady. Pokud krytku senzoru vyměníte, je potřeba přístroj znovu justovat (viz. kapitola Justáž/kalibrace, str. 12). Při připojování a výměně krytky senzoru nebo prodloužení senzoru musí být přístroj vypnutý.

- Nasad'te krytku senzoru a zajist'ete ji utažením závitů.

Použití prodloužení senzoru

- 1 Nasad'te prodloužení na senzor a zajist'ete je utažením závitů.
- 2 Krytku senzoru nasad'te na prodloužení senzoru a zajist'ete ji utažením závitů.

E.3 Zapnutí přístroje

- Podržte stisknuté tlačítko , dokud se neozve pípnutí.
- Rozsvítí se všechny LED diody, a krátce se zobrazí všechny segmenty displeje.
- Spustí se fáze žhavení (trvání: 40s): zobrazí se **HEAt** a **CH4** (standardně nastavený plyn při spuštění přístroje). Graf zobrazuje průběh fáze žhavení (přibývání segmentů). LED dioda „Operate - provozní” bliká, ostatní LED diody pomalu zhasnou.

Nastavení měřeného plynu

- Podržte stisknuté tlačítko , dokud se neozve pípnutí.
- Druh plynu se přepne (postupně se přepíná: **CH4**, **C3H8**, **H2**)
- Po ukončení fáze žhavení se přístroj přepne do zobrazení „koncentrace plynu”: Zobrazí se aktuální koncentrace plynu, jednotky a . Rozezní se akustické upozornění podle koncentrace plynu.

E.4 Konfigurace přístroje

E.4.1 Zapnutí/vypnutí akustického upozornění

Akustické upozornění na koncentraci je prováděno pípáním, jehož frekvence se při rostoucí koncentraci plynu zvyšuje. Když koncentrace dosáhne dolní hranice výbušnosti plynu, začne se ozývat pípání nepřerušovaně.

- ▶ Podržte stisknuté tlačítko , dokud se neozve pípnutí.
- Pokud je pípání zapnuto, zobrazí se na displeji .

E.4.2 Zapnutí/vypnutí podsvětlení displeje

Podsvětlení displeje se při každém stisknutí tlačítka a po ukončení fáze žhavení zapne na 15 s. Je možné jej také zapnout na stálo.

- ▶ Podržte stisknuté tlačítko , dokud se neozve pípnutí.
- Pokud je zapnuto trvalé podsvětlení displeje, svítí LED dioda „podsvětlení displeje“ trvale.

E.4.3 Zobrazení nastaveného druhu plynu

- ▶ Podržte stisknuté tlačítko , dokud se neozve pípnutí.
- Krátce se zobrazí nastavený druh plynu, potom se přístroj přepne do náhledu „koncentrace plynu“.

E.4.4 Zapnutí/vypnutí relativního zobrazení

Zapnutím relativního zobrazení se aktuální základní koncentrace potlačí. Přístroj zobrazí při aktuální koncentraci nulu. Z bezpečnostních důvodů je možné takto potlačit koncentraci do max. 500ppm.

- ▶ Podržte stisknuté tlačítko , dokud se neozve pípnutí.
- Pokud je zapnuto relativní zobrazení, na displeji se zobrazí SET.

E.5 Vypnutí přístroje

- ▶ Podržte stisknuté tlačítko , dokud se nerozsvítí displej a LED diody.

E.6 Justáž a kalibrace

Kalibraci přístroje může provádět pouze autorizované servisní středisko. V takovém případě se prosím obraťte na servis Testo. Doporučujeme kalibraci nechat provést jedenkrát za rok.

Pro justáž je k dispozici mód justáž, jehož pomocí se senzor justuje.

Přístroj musí být vypnutý a musí být na čerstvém vzduchu.

- 1 Podržte stisknutá tlačítka a . Po prvním pípnutí uvolněte tlačítko , po druhém pípnutí uvolněte tlačítko .
- Na displeji se zobrazí **CAL**.
- Spustí se výpočet hodnot senzoru pro čerstvý vzduch (trvání: 30s): zobrazí se **0Air** a graf zobrazuje časový průběh výpočtu.
- Zobrazí se **Set** a **Stnd** (= standard).
- 2 Přerušení justáže: podržte stisknuté tlačítko , doku dokud displej a LED diody nezhasnou.
-nebo-
Pokračujte v justáži: podržte stisknuté tlačítko , dokud se neozve pípnutí.
- Na displeji se zobrazí **Set** a nastavený plyn. Na základě hodnot senzoru pro čerstvý vzduch se znovu nastaví charakteristika senzoru a parametry senzoru se přenastaví na původní hodnoty.
- 3 Ukončení justáže: podržte stisknuté tlačítko , dokud nezhasne displej a LED diody.

G. Použití přístroje

Tato kapitola popisuje aplikace, ve kterých je přístroj možné použít.

! Předpokládáme znalost kapitoly Obsluha (viz str. 9).

Důležité upozornění k použití přístroje

Tabákový kouř, znečištěný vzduch, oleje, tuky a páry se mohou usazovat na povrchu senzoru. Tím se může snižovat citlivost senzoru a přístroj může zobrazovat chybné výsledky. Kvůli usazeninám na senzoru může přístroj dokonce zobrazovat minusové koncentrace. Regenerace senzoru proběhne samovolně po chvíli provozu.

► Chraňte senzor před znečištěním!

Podle směrnice DVGW G 465-4 by měly být přístroje pro detekci úniku plynu před každým měřením zkušeny na citlivost zkušebním plynem s 1% metanu.

Koncentrace plynu v místnosti pod dolní hranicí výbušnosti je možné redukovat větráním.

Možnost výbuchu!

Nebezpečí života!

- Pokud přístroj zobrazuje dosažení dolní hranice výbušnosti (na displeji je zobrazeno **UEG**) a ozývá se dlouhý varovný tón: Opusťte neprodleně budovu a proveďte bezpečnostní opatření (uzavření HUP) a informujte plynaře nebo hasiče!

Zobrazení **UEG** a varovný tón pokračuje, i pokud koncentrace klesne pod dolní hranici výbušnosti.

- Vypnutí varování (**UEG** a nepřerušovaný tón): 2 x stiskněte .

Provádění detekce plynu / hledání míst s únikem plynu

Přístroj je zapnutý a v módu „koncentrace plynu“.

- Vstupte s přístrojem do kontrolované místnosti / přiblížte se senzorem k zařízení a měřte koncentraci.

I. Servis a údržba

Tato kapitola popisuje úkony, které je potřeba provádět pro zajištění funkčnosti přístroje.

I.1 Čištění přístroje

- ▶ Pouzdro přístroje otřete v případě znečištění vlhkým hadříkem. Nepoužívejte koncentrovaná rozpouštědla a silné roztoky čisticích prostředků! Je možné použít slabé roztoky domácích čisticích prostředků nebo mýdlový roztok.
- ▶ Senzor čistěte suchým, měkkým hadříkem.

I.2 Roční kontrola

Doporučujeme, podle směrnice DVGW G 465-4, nechat provést jednou za rok kontrolu přístroje v autorizovaném servisu. Kontrola je označena nálepkou na pouzdře přístroje, na této nálepce je vyznačen termín další kontroly.

J. Otázky a odpovědi

V této kapitole odpovídáme na často kladené dotazy.

Otázka	Možná příčina	Pomoc
na displeji je 	zbytková životnost baterie je menší než 15 min	▶ nabijte akumulátor (viz. kapitola Nabíjení akumulátoru str. 9).
přístroj se samovolně vypne nebo jej není možné zapnout	akumulátory jsou prázdné	▶ nabijte akumulátor (viz. kapitola Nabíjení akumulátoru str. 9).
na displeji je E32	kalibrační data jsou chybná	▶ zašlete přístroj do servisu testo
na displeji je E64	poškozený senzor	▶ zašlete přístroj do servisu testo
na displeji je E96	kalibrační data jsou chybná a je poškozený senzor	▶ zašlete přístroj do servisu testo
na displeji je E128	chyba paměti konstant přístroje	▶ zašlete přístroj do servisu testo
na displeji je E160	chyba paměti konstant přístroje a kalibračních dat	▶ zašlete přístroj do servisu testo
na displeji je E192	chyba paměti konstant přístroje a je poškozený senzor	▶ zašlete přístroj do servisu testo
na displeji je E224	chyba paměti konstant přístroje, kalibračních dat a je poškozený senzor	▶ zašlete přístroj do servisu testo

Pokud jste zde nenašli odpověď na vaše dotazy, kontaktujte prosím vašeho obchodníka nebo přímo servis testo. Kontakt najdete na zadní straně tohoto návodu nebo na www.testo.cz.

K. Technická data

K.1 Normy a zkoušky

Tento produkt splňuje normu o elektromagnetické kompatibilitě 89/336/EWG.

Tento výrobek splňuje požadavky podle DVGW G 465-4.

K.2 Rozsahy a přesnosti

Druh plynu	Rozsah	První reakce při	Rozlišení
metan (CH ₄)	1...999ppm, 0,1...4,0/4,4 obj. %	10ppm	1ppm 0,1obj. %
propan (C ₃ H ₈)	1...999ppm, 0,1...1,9 obj. %	10ppm	1ppm 0,1obj. %
vodík (H ₂)	1...999ppm, 0,1...4,0 obj. %	10ppm	1ppm 0,1obj. %

K.3 Ostatní technická data

Jednotka	Hodnoty
Provozní teplota	-15...+40°C
Skladovací/transportní teplota	-25...+70°C
Napájení	vestavěný akumulátor NiMH, 4 x 1,2V, 1600mAh
Životnost akumulátoru	min. 8h
Doba nabíjení akumulátoru	12-14h
Senzor	polovodičový GGS 1000
Odezva t ₉₀	2-3s
Ochrana Ex	senzor s vlastní bezpečností
Rozměry (L x B x T)	190 x 40 x 28mm
Hmotnost	320g
Siemens zdroj	vstupní napětí: 230VAC/50Hz/3,5VA výstupní napětí: 12VDC/150mA/1,5VA
Záruka	přístroj: 2 roky senzor: 1 roky

Testo s.r.o.

Jinonická 80

158 00 Praha 5

Telefon: 257 290 205

Fax: 257 290 410

E-mail: info@testo.cz

Internet: <http://www.testo.cz>